

אֱלֹהִים, וְאוֹקְמוּהָ בְּאַבְרָהָם אֵיתְקַיִים עֲלֵמָא. בְּגִין כִּף
 הָאֵי בִירָא, בֵּיתָא דְעֵלְמָא, עַל שְׁמִיָּה אֵיתְקַרִי. הֲדָא
 הוּא דְכְתִיב, (שם כא) עַל כֵּן קָרָא לְמָקוֹם הַהוּא בְּאֵר
 שָׁבַע. אִף עַל גַּב דְּהָאֵי בִירָא אֲתַדְבֵּק בִּיצְחָק, דְכְתִיב
 (שם כו) וַיִּקְרָא אֹתָהּ שְׁבַעַת. שְׁמָהּ בְּאֵר שָׁבַע, סֵטְרָא
 דְאַבְרָהָם, וְלֹא בְּאֵר שְׁבַעַת, הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (שיר
 השירים ב) וַיִּמְיֵנוּ תַחֲבִקְנִי.

וְתָא חֲזִי, ד' מַאיִנוֹן שְׁבַעַת זַכָּאֵי קְשׁוּט, כִּד בְּעו
 לְאַתְקַרְבָּא בְּשְׁכִינְתָא, בְּרִזָּא דְשָׁבַע, כְּלָהוּ
 אֵיעֲרְעוּ בְּהָאֵי בְּאֵר, דְלֹא פְסֻקוּ מִיִּמּוּי לְעֵלְמִין.
 אַבְרָהָם כָּרִי לָהּ לְהָאֵי בִירָא, בְּגִין דְּאִיהוּ אוֹלִיף לְכָל
 בְּנֵי עֵלְמָא, דֵּיפְלַחוֹן לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא.
 וְכִיּוֹן דְכָרִי לָהּ, אִפִּיק מִיִּין נְבַעִין דְלֹא פְסֻקִין לְעֵלְמִין.
 וְכִיּוֹן דִּמַּת אַבְרָהָם, מֵה כְּתִיב (בראשית כו) וְכָל הַבְּאֵרֹת
 אֲשֶׁר חָפְרוּ עַבְדֵי אָבִיו בִּימֵי אַבְרָהָם. בְּאֵרֹת
 כְּתִיב, וְחַד הָוָה, דְכְתִיב בְּאֵר שָׁבַע, וְקָרוּ לִיה בְּאֵרֹת,
 דְמִשְׁמַע דְּסִגְיָאִין הוּו. בְּגִין דְּהָאֵי בִירָא, מִתְחַזִּי לִוֹן
 לְאַבְהָן בְּכָל דְּוּכְתָא דִּהוּו אוֹלִין, וְהוּו מִתְחַזִּי לִוֹן
 כְּבִירִין סִגְיָאִין.

כִּיּוֹן דְּמִילָאוּ פְּלִשְׁתִּים עֲפָרָא, רָזָא דְאַהֲדָרוּ בְּנֵי
 עֵלְמָא לְעִבּוּדָה זָרָה, הָוָה עֲלֵמָא שְׁמֵם, דְלִית

דִּידַע לְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא. פִּיּוֹן דְּאַתָּא יְצַחֵק, מַה
כְּתִיב, וַיֵּשֶׁב יְצַחֵק וַיַּחְפֹּר אֶת בְּאֵרֵת הַמַּיִם אֲשֶׁר חָפְרוּ
בְּיַמֵּי אַבְרָהָם אָבִיו. מַאי וַיֵּשֶׁב, אֶלָּא דְאַתִּיב עֲלֵמָא
לְתִיקוּנֵיהּ, וְאוּלִיף לֹון לְבַנֵּי עֲלֵמָא דִּידַעוֹן לְקוֹדֶשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (שם כה) וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת
אַבְרָהָם וַיְבָרַךְ אֱלֹהִים אֶת יְצַחֵק בְּנוֹ.

וַיֵּשֶׁב יְצַחֵק עִם בְּאֵר לַחֵי רֵא"י, הָאִי בִּירָא מִמָּאן הוּא.
מִמָּאן דְּכָל חַיִּין עֵילְאִין וְתַתְּאִין וְקִיּוּמִיהוֹן
תְּלִיִין בֵּיתָה. וְחַזִּי כְּלָא. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (דניאל ב) יְדַע
מַה בַּחֲשׂוּכָא וּנְהוּרָא עֲמִיה שְׂרָא.

וְתָא חַזִּי, אֵינֹון עֲבָדֵי יְצַחֵק בְּגִין דְּאֵינֹון מְסֻטְרָא
דְּדִינָא קְשִׁיָּא, כַּד חָפְרוּ לָהּ, מַה כְּתִיב, שְׁטֹנָה,
וְהָא אוֹקְמוּהָ, עַד דְּאַתָּא אֵיהוּ (בראשית כו) וַיַּחְפֹּר בְּאֵר
אַחֲרַת וְגו', וַיִּקְרָא שְׁמָה רְחוּבוֹת וְדַאי. אֲבָל עֲבָדֵי
אָבִיו, בְּגִין דְּכָלְהוּ אַתְיִין מְסֻטְרָא דִּימִינָא, לָא הוּהוּ
שְׁטֹנָא בְּעֲלֵמָא, וְלָא נִפִּיק דִּינָא בְּהָא בִּירָא,
לְאַשְׁטַנָּא לֹון, כַּד לָא מְכַשְׂרֵי עוּבְדֵיהוֹן.

וּמַהֲאִי בִּירָא, אֵיהוּ פִּתְחָא לְמִינְדַע לִיה לְקוֹדֶשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים קיח) פִּתְחוּ
לִי שַׁעֲרֵי צְדָק אָבִא בְּם אוֹדָה יְה. וְעַד דְּלָא סְלִיק יְצַחֵק
מִעֲלֵמָא, בְּרִיךְ לִיה לְיַעֲקֹב, וּשְׁלַחִיה לְחָרוֹן, לְאַזְדוּגָא.

וְכַד אֲזִיל לְחָרֵן מֵה פְּתִיב (בראשית כט) וַיֵּרָא וְהִנֵּה בְּאֵר
 בְּשָׂדֶה, כִּיּוֹן דְּחֻזָּא יַעֲקֹב יִקְרָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 מִגּוֹ הַהוּא בִּירָא, דְּאֶקְרִי בְּאֵר שְׁבַע. כְּדִין אָמַר לִיה
 לְלָבֵן, אֶעֱבֹדְךָ שְׁבַע שָׁנִים בְּרַחֵל בְּתַךְ הַקְּטַנָּה דִּי יִקְא.
 תָּא חֲזִי, לְקַבֵּל אֵינּוֹן שְׁבַעָה זַכָּאִין, פְּקִיד קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא בְּאוּרֵייתָא, לְקַרְבָּא קַרְבַּן מוֹסָף,
 בְּשְׁבַע זְמַנִּין בְּשִׁתָּא. בְּגִין לְאוֹסְפָא לְהוּ עֵדוּנִין
 וְתַפְנוּקִין מִבֵּי מַלְכָּא, דִּישְׁבַּעוֹן אֲבָהֵן בְּקַדְמֵיתָא,
 וּבִתְרַן כֵּן בְּנִין. וְאֵינּוֹן ז' זְמַנִּין וְלֹא יִתִּיר.

בְּשִׁבְתָּא לְקַבֵּל צְדִיק יְסוּד עוֹלָם, דְּאֶקְרִי כָל, וְאֶקְרִי
 שִׁבְתָּא, לְאוֹסְפָא לִיה עֵידוּנִין מְמוּחָא
 סְתִימָאָה, וּבְרִישׁ יֶרְחָא, לְקַבֵּל כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל,
 דְּאֶתְקַרִּיאת סִיְהָרָא.

וּבִט"ו יוֹמָא לְיֶרְחָא קַדְמָאָה, לְקַבֵּיל אַבְרָהָם אַבוּהוֹן,
 דְּאֶחִיד בְּמִדַּת הַחֶסֶד, וְאֶקְרִי רֵאשׁוֹן. וּבַעֲצַרְתָּ
 דְּבַחֲדָשׁ הַג', דְּאֶתִּיְהִיבַת בֵּיה אֲוֵרֵייתָא בְּשְׁבַעָה
 קוֹלוֹת, לְקַבֵּיל יַעֲקֹב, דְּאִיהוּ תְּלִיתָאֵי לְאַבְהֵן, וְאֶחִיד
 בְּקוֹל קוֹל יַעֲקֹב. וּבְרֵאשׁ הַשָּׁנָה, לְקַבֵּיל יַצְחָק,
 דְּאֶתִּילִיד בֵּיה, וְאַנֵּן מִדְּכַרִּינֵן בֵּיה עֶקְדַת יַצְחָק, וְאִיהוּ
 יוֹמָא דְּדִינָא, לְקַבֵּל מִדַּת הַדִּין דְּאֶחִיד בֵּיה.

בְּיוֹם הַכְּפוּרִים, לְקַבֵּיל מִשָּׁה, דְּקַבֵּיל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוא ביה צלותיה, וחס על ישראל, ואהדר ליה לוחי
 אורייתא. בחג הסוכות, לקביל אהרן, דבזכותיה הו
 אזלין שבעה עננין, דחפן על ישראל כסוכות, ובגין
 כך אינון עבדין סופה. וכל אורייתא, כמה רזין
 עילאין סתימין בה, וכד אלין שבעה מתוספין
 בברכאן, כל עלמא בשלימו סגיאה. (עד כאן מההשמטות)

שבעה קשורין אינון, דמתקשרי בהו ג' אבהן, וד'
 אחרנין. רישא ואמצעיתא בקשורא חדא. ואלין
 אינון דחפרו בירא דמיא. תניינא זה אל זה, ואינון
 קשורא חדא, בתלת יודין.

תליתאה, שלימו דכל מהימנותא. רביעאה, תרין
 קיימין, דגופא קיימא עלייהו. חמישאה,

טב וביש, נהרא דנפיק אילנא דחיי ומותא, (בראשית רכ"א
 ע"א) עמיקתא דכלא. שתיתאה, דינא ברחמי. שביעאה,
 בקדמיתא אתמר, בההוא רישא דאמרן, בגין דאיהו
 אמצעיתא דכלא. ובגין דאיהו אמצעיתא דכלא, אקרי
 (שמות נ"ה ע"א) אני, קיומא דכל ענפין דמתאחדן מסחרניה.

שבעה דרגין אלין, מדרגא חדא לדרגא חדא (ס"א אחרא),
 אשתמודעא רתיכא חדא, בכל אינון
 דמתאחדאן ביה. וכן מדרגא לדרגא, וכלהו אתנהגן
 אבתריה דההוא דרגא דאתפקדא עלייהו, והא אוקימנא
 מלי.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְאֵלִין דְּרַגִּין מִשְׁתַּכְּחִי, כֹּל מְהִימְנוּתָא
 אֶשְׁתַּכַּח, וְאֵלִין שְׁבַעָה עֲנַנִּין דְּאֶסְחָרוּ לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל.
 בְּגִין כֶּךָ כַּד נִטְלָא שְׁכִינְתָא, בְּאַבְהָתָא נִטְלָא. וְכַד אֵלִין
 נִטְלִין, כִּלְהוּ דְּרַגִּין אַחֲרָנִין נִטְלִין בְּהוּ, וְכַדִּין אֶתְעַטְרַת
 כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל כַּדְקָא יָאוּת.

תָּא חֲזִי, זְבוּלֵן דְּקְאֻמְרוֹן יָרִית יָם כְּנַרְת. יָם כְּנַרְת סְתָם,
 וְהָכִי אֶתְחֲזִי. אִי הָכִי יְהוּדָה מַה חוּלְקָא אִית בֵּיה,
 אֲלָא יְהוּדָה נִטְל מַלְכוּתָא כֹּלָא, וְאֶתְאַחִיד בֵּיה בְּכֹל
 סְטָרִין.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, הֵיא פְּרֻשַׁתָּא, הָא אֶתְמַר עוֹבְדָא
 דְּמִנְרַתָּא וְתִקּוּנָהָא וְכֹל מַה דְּבַה, אֲמַאי הָכִי זְמַנָּא
 אַחֲרָא. אֲלָא כִּיּוֹן דְּנִשְׂיָאִים קָרִיבוּ (לְעֵילָא) קוֹרְבָנָא
 דְּמִדְּבַחָא, וְכֹל תִּקּוּנָא דְּאֶתְחֲזִי לֵיה, אֶתְא קָרָא וְאֶשְׁתַּעֲי
 עוֹבְדָא דְּמִנְרַתָּא, דְּהִיא תִּקּוּנָא עַל יְדָא דְּאַהֲרוֹן, דְּהִיא
 לְעֵילָא מִנְרַתָּא, וְכֹל בּוֹצִינִין (ס"א תִּקּוּנִין) דִּילָהּ, עַל יְדָא
 דְּאַהֲרוֹן נִהְרִין כֹּלָא.

תָּא חֲזִי, מִדְּבַחָא, תְּרִיסָר נִשְׂיָאִין הֲווּ לְחַנְכָּא לֵיה,
 וְלֹאֲתִקְנָא לֵיה, וְהָא אוּקְמוּהָ תְּרִיסָר אֵינּוֹן שְׁבַטִין,
 לְד' סְטָרִין, ד' דְּגָלִים, וְכִלְהוּ תְּרִיסָר. וְכֹלָא כְּגוּוֹנָא
 דְּלְעֵילָא. מִנְרַתָּא (דף קנ"א ע"ב) אֶתְמַנִּי בְּשַׁבְעָה בּוֹצִינִין,
 לְאֶדְלָקָא עַל יְדָא דְּכֶהֱנָא, וְכֹלָא כְּגוּוֹנָא דְּלְעֵילָא.

וּמִנֶּרְתָּא, עַל אֶת קַיִמָּא, וּבְנִיסָא אֶתְעַבִּידַת, וְהָא
אוּקְמוּהָ בְּעוּבְדָא דְּמִנֶּרְתָּא.

וּמִדְּבַח פְּנִימָאָה, וּמִנֶּרְתָּא, קַיִימִי כַּחְדָּא, לְחֻדּוּתָא
דְּכֻלָּא. דְּכַתִּיב, (משלי כז) שֶׁמֶן וּקְטֹרֶת יִשְׁמַח לֵב.

וְאוּקְיָמְנָא דְּתַרִּי מִדְּבַחַן הַוּוּ, חַד פְּנִימָאָה דְּכֻלָּא, וְהָאִי
קַיִימָא לְחֻדּוּתָא. וְחַד לְבַר, לְקַרְבָּא קַרְבָּנִין. וּמַהֲאִי
פְּנִימָאָה נְפִיק לְהָאִי דְּלְבַר, וּמֵאֵן דְּחָמִי וַיִּסְתַּפֵּל, יְנַדַּע
חֲכֻמָּתָא עֲלָאָה, רִזָּא דְּמִלָּה אֲדָנִי יְדוּד. וְעַל דָּא לָא
אֶתְקַרַּב קְטֹרֶתָא, אֶלָּא בְּשַׁעֲתָא דְּשֶׁמֶן אֲשַׁתְּכַח.

אֲשַׁכְּחֻנָּא בְּסַפְרָא דְּשְׁלֻמָּה מִלְּפָא, קְטֹרֶת הוּא לְחֻדּוּתָא,
וְלִסְלִקָא מוֹתָנָא. מֵאִי טַעֲמָא. בְּגִין דְּדִינָא

מַהֲאִי דְּלְבַר אֲשַׁתְּכַח, וְחֻדּוּתָא וְחַדוּ וּקְשׁוּרָא דְּנַהֲירוּ,
מִתְּהוּא פְּנִימָאָה, דְּכָל חִידוּ בֵּיה קַיִימָא. וְכַד הָאִי אֶתְעַר,
כָּל דִּינָא אֲסַתְּלַק מִהָאִי, וְלָא יְכִיל לְמַעַבַּד דִּינָא. וּבְגִין
כֶּךָ קְטֹרֶת קַיִימָא לְבַטְלָא מוֹתָנָא, וְעַל דָּא, קְטֹרֶת קְשִׁירוּ
הוּא דְּכֻלָּא, וְדָא אֶתְקַרִּיב בְּהַהוּא פְּנִימָאָה. זַכָּאִין אִינּוּן
יִשְׂרָאֵל בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְּאֶתִי, עַל־יֵהוּ פְּתִיב (ישעיה
מט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אַתָּה יִשְׂרָאֵל וְגו'.

קַח אֶת הַלְוִיִּם וְגו', הָא אוּקְמוּהָ דְּבַעֵי לְדַכָּאָה
(ס"א לְדַבְּרָא) לֹוֹן, וְלֹאֲמַשְׁכָּא לֹוֹן, לְאֶתְקַשְׂרָא

בְּאֶתְרֵיהוּ, בְּגִין דְּאִינּוּן דְּרוּעָא שְׁמָאלָא, וּסְטָרָא דְּדִינָא,

וְכָל מֵאן דְּאִתֵּי מִסְטָרָא דְדִינָא, בְּעֵי דְלֵא יִרְבִּי שְׁעָרָא,
 בְּגִין דְּאִסְגִּי דִינָא בְּעַלְמָא. וְעַל דָּא אֲתַתָּא כְּהֵאִי גְוֹנָא,
 דְּלֵא יִתְחַזִּי שְׁעָרָא לְבַר, וּבְעֵיָא לְאֲתַחֲפִיָּא רִישָׁה,
 וּלְכַסֵּי שְׁעָרָהָא, וְאוֹקִימָנָא, וְהָא אֲתַמַּר. וּכְדִין אֲתַבְּרַכֵּן
 כָּל אֵינֹון דְּאֲתֵיִן מִסְטָרָא דְדִינָא. וְעַל דָּא בְּלִיּוֹאֵי כְּתִיב,
 וְכֹה תַעֲשֶׂה לָהֶם לְטַהֲרֵם וְגו', וְהַעֲבִירוּ תַעַר וְגו'. וְאֲתַמַּר
 לִיּוֹאֵי לֹא סִלְקִין לְאֲתַרִּיָּהוּ, עַד דְּיָרִים לֹון כְּהֵנָּא, בְּגִין
 דִּימִינָא מְדַבֵּר תְּדִיר לְשִׁמְאָלָא.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, בְּיוֹמָא דְסִלְקִין לִיּוֹאֵי בְּדוּכְתֵיָּהוּ,
 בְּתַרִּין פָּרִים. מֵאֵי טַעְמָא פָּרִים. אֵלָא אֵינְהוּ
 כְּפָרִים, לְקַבְּלָא בְּשִׁמְאָלָא לְהֵאִי פָּרָה דְּאֲקָרִי פָּרָה
 אֲדוּמָה. כְּהֵנָּא כָּל חֵילָא וְכָל תְּקוּנָא בֵּיהּ תִּלְיָא, בְּגִין
 דְּכָל חֵילָא דְגוּפָא בְּדְרוּעָא יְמִינָא קִימָא. וְעַל דָּא כְּהֵנָּא
 דְרוּעָא דִישְׂרָאֵל כְּלָהוּ הָוִי. וּבֵיהּ קִימָא לְאֲתַקְנָא כְּלָא
 וּלְאֲתַקְנָא עַלְמָא (ס"א מֵאֵי טַעְמָא פָּרִים אֵלָא אֵינְהוּ שְׁמָאֵלָא כְּפָרִים לְקַבְּלָא
 בְּשִׁמְאָלָא. תָּא חֲזִי כְּהֵנָּא דְרוּעָא יְמִינָא דִישְׂרָאֵל כְּלָהוּ הָוִי וּבֵיהּ קִימָא לְאֲתַתְּקָנָא עַלְמָא
 וּלְאֲתַתְּקָנָא כְּלָא בְּגִין דְּכָל חֵילָא דְגוּפָא בְּדְרוּעָא יְמִינָא קִימָא וְכָל תְּקוּנָא בֵּיהּ תִּלְיָא) וְעַם
 כָּל דָּא, לֹא אֲשַׁתְּכַח בְּלַחֲדוּי, אֵלָא בְּגוּפָא וּשְׁמָאֵלָא,
 וְגוּפָא עֲקָרָא הוּא דְכָלָא.

השלמה מההשמטות (סימן ט)

וְהַנִּיף אֲהָרִן אֵת הַלְוִיִּם תְּנוּפָה לְפָנָי יי. רַבִּי יְהוּדָה
 שְׂאִיל לְרַבִּי אַבָּא, לָמָּה הָיָה חֲפָהֵן מִנִּיף אֵת

הַלְוִיִּם. אָמַר לוֹ, מִשָּׁל לְמָה תִּדְבֹר דְּוֹמָה לְתִינוּק.
 כְּשֶׁהוּא בּוֹכָה וְכוּעֵס, מָה עוֹשִׂין כְּדֵי לְפַיִּסוֹ. אָמַר לִיה
 רַבִּי יְהוּדָה, מִנִּיפִין אוֹתוֹ וּמִנְעֵנְעִים אוֹתוֹ כְּדֵי לְשַׁתְּקוֹ.
 אָמַר לִיה רַבִּי אַבָּא, יְהוּדָה יְהוּדָה, מְלָה זֹאת בָּאָה
 לְיָדְךָ וְלֹא חֲקַרְתָּ בָּהּ, וְהֵלֵא יִשְׁמְעוּ אֲזַנְךָ מָה
 שְׁפִיד מְדַבֵּר. כִּף הִיא מִדַּת הַגְּבוּרָה כּוּעֵסַת וְרוּגְזוֹת.
 דְּכַתִּיב, (בראשית מ"ט) שִׁמְעוֹן וְלוֹי אַחִים כָּלִי חָמֵס
 מְכֻרוֹתֵיהֶם. וְכַתִּיב (בראשית מ"ט) אַרְוֹר אֶפֶס כִּי עֹז וְעִבְרַתָּם
 כִּי קָשְׁתָּהּ. לְפִי שֶׁהֵם מִתְגַּבְּרִים וּמִתְקַשִּׁים בְּאֶפֶס
 וְעִבְרַתָּם לִצָּאת לַעֲשׂוֹת דִּין לְכֹלֹת וּלְהַכְרִית בְּנֵי
 הָעוֹלָם, אֲזִי הַכְּהֵן שֶׁהוּא הַחֹסֵד הַעֲלִיּוֹן מִנִּיף אוֹתוֹ
 הַצָּד שֶׁל הַלְוִיִּם שֶׁהִיא מִדַּת הַגְּבוּרָה, כְּדֵי לְשַׁכַּף
 וּלְשַׁקֵּט רָגְזָה וְכוּעֵסָה, כְּדֵי שִׁישְׁתְּבְּרוּ הַשְּׁעָרוֹת מִכָּל
 שׁוּלֵיהֶן וְלֹא יִתְגַּבְּרוּ וְלֹא יִתְחַזְּקוּ. כְּעֵין דּוּגְמָא זוּ,
 הַכְּהֵן שֶׁמִּנִּיף אֶת הַלְוִיִּם תְּנוּפָה כְּדֵי שִׁישְׁקוּט הַצָּד שֶׁל
 גְּבוּרָה שֶׁלֶּהֶן כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְעוֹרֵר הַדִּין בְּעוֹלָם.

בֹּא רַבִּי יְהוּדָה וּנְשַׁק אֶת יָדָיו. וּפְשִׁיתְעוֹרְרוּ הַדִּינִין
 בְּעוֹלָם, כָּל הַדִּינִים הַנִּמְצָאִים בְּכָל יוֹם וְיוֹם
 אֲבָרְהָם אָבִינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם הוּא דוֹחָה אוֹתָם לְחוּץ
 וְאֵינָם עוֹמְדִים לְפָנָיו, הֵדָא הוּא דְכַתִּיב, (תהלים ז) וְאֵל

זוּעֵם בְּכָל יוֹם. (ער כאן מההשמטות)

(במדבר ח) זֹאת אֲשֶׁר לְלוּיִם וְגו'. תָּא חֲזִי, לְיוֹאֵה בַר חַמֶּשׁ
וְעֶשְׂרִין שָׁנִין יִפְלַח בַּר חַמֶּשֶׁין שָׁנִין סְלִיק לְדוּכְתִיָּה
וְאֶתְעֵטֶר. וְחַמֶּשׁ וְעֶשְׂרִין יִפְלַח דִּהָא בַר נֶשׁ (ס"א תָּא חֲזִי לְיוֹאֵה

בַּר חַמֶּשׁ וְעֶשְׂרִין שָׁנִין לְדוּכְתִיָּה וְאֶתְעֵטֶר. וְחַמֶּשׁ וְעֶשְׂרִין יִפְלַח עַד דְּסְלִיק לְדַרְגָּא דְחַמֶּשֶׁין).
כַּד סְלִיק לְהָאֵי דַרְגָּא דְחַמֶּשֶׁין שָׁנִין וְלַהֲלָאָה, נְחִית מִן
תּוֹקְפָא דְאִשָּׁא דְבֵיָּה, וְכִיּוֹן דְאִשָּׁא וְחַמִּימוֹתָא אֶתְקַרֵּר,
הָא פְּגִים לְהֵהוּא אֶתֶר דְאֶתְקֶשֶׁר בֵּיָּה.

וְעוֹד, דְקָלָא דְזוּמְרָא לָא אֶתְקֶשֶׁר בְּהַדִּיָּה כַּל כַּף. וְקָלָא
בְּעֵי דְלָא יִתְפָּגֵם, אֶלָּא בְּעֵי לְאֶתְקַפָּא, דִּהָא
בְּאֶתֶר דְדִינָא תַקִּיף קַיִימָא, וְלָא בְּחַלְשָׁא. וּבְגִין כַּף בְּעֵי
דְלָא יִפְגִּים הֵהוּא אֶתֶר דְאֶתְקֶשֶׁר בֵּיָּה, דְאִיְהוּ דִינָא
תַקִּיפָא, וְלָא חַלְשָׁא, וְעַל דָּא לָא בְּעֵי לְאַחֲזָאָה חוּלְשָׁתָא
כְּלָל בְּכַל סְטֵרִין. זַכָּאָה הוּא בַר נֶשׁ דְאֶשְׁתַּדֵּל בְּאוּרִיִּיתָא,
וַיִּנְדַּע אוּרְחוּי דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְלָא סְטֵי לִימִינָא
וְלִשְׂמָאלָא, דְכַתִּיב (הוֹשֵׁעַ יד) כִּי יִשְׂרִים דְרַכִּי יִי.

(במדבר ט) וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַר סִינֵי וְגו'. אָמַר רַבִּי
אֲבָא, מַאי טַעְמָא אֶזְהַר לְהוֹן הָכָא עַל פְּסַחָא, וְהָא
אֶתְמַר לְהוּ בְּמִצְרַיִם. אֶלָּא בַשָּׁנָה הַשְּׁנִית הוּא, דִּישְׂרָאֵל
חָשִׁיבוּ דִּהָא פְּסַח לָאו אִיְהוּ אֶלָּא בְּמִצְרַיִם, וְכִיּוֹן דְעַבְדוּ
לֵיהּ זְמַנָּא חֲדָא בְּמִצְרַיִם, חָשִׁיבוּ דְלָא אֶצְטְרִיךְ יִתִּיר.
אֶתָּא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְאֶזְהַר לוֹן עָלֵיהּ, דְלָא יַחְשְׁבוּן

דְּהָא קָא עֵבֶר זְמַנִּיה בְּמִצְרַיִם, וְלֹא יִצְטְרִיף. בְּגִין (דף קנ"ב ע"א)
כִּף בְּמִדְבַּר סִינַי בְּשָׁנָה הַשְּׁנִית, לְאַתְקֵנָא לְהוּ לְדָרֵי
דָּרִין.

וְאִף עַל גַּב דְּהָא אֲזַהֵר לְהוּ בְּמִצְרַיִם, הַשְּׁתָּא פְּקִיד לֹון
זְמַנָּא אַחְרָא, בְּהֵהוּא אַתְר דְּכָל פְּקוּדֵין דְּאוּרֵייתָא
בֵּיה אֲתִיְהִיבוּ. וְעַל דָּא בְּשָׁנָה הַשְּׁנִית. מֵאִי בְּשָׁנָה הַשְּׁנִית
בְּחֻדְשׁ הָרֵאשׁוֹן. אֶלָּא רְזָא עֲלָאָה הִיא, חַד שָׁנָה. וְחַד
חֻדְשׁ. מַה בֵּין הָאִי לְהָאִי. חֻדְשׁ: דָּא סִיְהָרָא. שָׁנָה: דָּא
שְׁמֵשָׁא, דְּנִהִיר לְסִיְהָרָא. וְכִדִּין הָוֵה בְּזְמַנָּא דְּכָל פְּקוּדֵין
דְּאוּרֵייתָא אֲתַמְסְרוּ בֵּיה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, וּוִי לְהֵהוּא בַר נָשׁ דְּאָמַר, דְּהָא
אוּרֵייתָא אַתָּא לְאַחְזָאָה סְפוּרִין בְּעֵלְמָא, וּמְלִין
דְּהֵדִיּוּטִי. דָּאִי הָכִי, אֶפִּילוּ בְּזְמַנָּא דָּא, אֲנִן יְכַלִּין לְמַעֲבַד
אוּרֵייתָא, בְּמְלִין דְּהֵדִיּוּטִי, וּבְשִׁבְחָא יִתִּיר מִכְּלָהוּ. אִי
לְאַחְזָאָה מְלָה דְּעֵלְמָא, אֶפִּילוּ אֵינּוֹן קַפְסִירֵי דְּעֵלְמָא,
אִית בִּינֵיהוּ מְלִין עֲלָאִין יִתִּיר. אִי הָכִי גְזִיל אֲבַתְרֵייהוּ,
וְנַעֲבִיד מְנֵייהוּ אוּרֵייתָא, כְּהָאִי גְוֹנָא. אֶלָּא כָּל מְלִין
דְּאוּרֵייתָא, מְלִין עֲלָאִין אֵינּוֹן, וְרִזִּין עֲלָאִין.

תָּא חֲזִי, עֲלָמָא עֲלָאָה וְעֵלְמָא תַּתָּאָה בְּחַד מַתְקָלָא
אַתְקֵלוּ. יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, מְלָאכִי עֲלָאִי לְעֵילָא.
מְלָאכִי עֲלָאִי כְּתִיב בְּהוּ, (תהלים קד) עוֹשֶׂה מְלָאכִיו רוּחוֹת.

(האי באַתֵּר עלֹאָה) בְּשַׁעֲתָא דְנַחְתִּין לְתַתָּא (אף על גב דנַחְתִּין),
 מִתְּלַבְּשֵׁי בְּלְבוּשָׁא דֵהָאֵי עֲלֵמָא. וְאִי לָאוּ מִתְּלַבְּשֵׁי
 בְּלְבוּשָׁא כְּגוּוֹנָא דֵהָאֵי עֲלֵמָא, לָא יִכְלִין לְמִיקָם בְּהָאֵי
 עֲלֵמָא, וְלָא סְבִיל לֹון עֲלֵמָא. וְאִי בְּמִלְאֲכֵי כֶּךָ, אֹורֵייתָא
 דְּבָרָא לְהוּ, וּבָרָא עֲלֵמִין כְּלָהוּ, וְקִיִּמִין בְּגִינָה, עַל אַחַת
 כְּמָה וְכְמָה כִּיּוֹן דְּנַחְתֵּת לְהָאֵי עֲלֵמָא, אִי לָאוּ דְּמִתְּלַבְּשֵׁי
 בְּהַנִּי לְבוּשִׁין דֵּהָאֵי עֲלֵמָא, לָא יִכִּיל עֲלֵמָא לְמִסְבֵּל.

וְעַל דָּא הָאֵי סְפוּר דְּאֹורֵייתָא, לְבוּשָׁא דְּאֹורֵייתָא. אִיהוּ.
 מֵאֵן דְּחָשִׁיב דֵּהָהוּא לְבוּשָׁא אִיהוּ אֹורֵייתָא מִמָּשׁ,
 וְלָא מְלָה אַחְרָא, תִּיפַח רוּחִיהָ, וְלָא יְהֵא לִיָּה חוּלְקָא
 בְּעֲלֵמָא דְּאֵתִי. בְּגִין כֶּךָ אֲמַר דְּוֹד, (תהלים קיט) גַּל עֵינַי
 וְאִבִּיטָה נְפִלְאוֹת מִתּוֹרַתְךָ. מַה דְּתַחֲוֹת לְבוּשָׁא
 דְּאֹורֵייתָא.

תָּא חֲזִי, אִית לְבוּשָׁא דְּאֵתְחֲזִי לְכֻלָּא, וְאִינֹון טְפִשִׁין כַּד
 חָמָאן לְבַר נָשׁ בְּלְבוּשָׁא דְּאֵתְחֲזִי לֹון שְׁפִירָא, לָא
 מִסְתַּכְּלִין יִתִּיר. חָשִׁיבו דֵּהָהוּא לְבוּשָׁא, גּוּפָא, וְחָשִׁבו
 דְּגּוּפָא, נְשִׁמְתָא.

כֵּהָאֵי גּוּוֹנָא אֹורֵייתָא, אִית לָהּ גּוּפָא, וְאִינֹון פְּקוּדֵי
 אֹורֵייתָא, דְּאֶקְרוּן גּוּפֵי תוֹרָה. הָאֵי גּוּפָא
 מִתְּלַבְּשֵׁי בְּלְבוּשִׁין, דְּאִינֹון סְפוּרִין דֵּהָאֵי עֲלֵמָא. טְפִשִׁין
 דְּעֲלֵמָא, לָא מִסְתַּכְּלִי אֶלָּא בְּהָהוּא לְבוּשָׁא, דְּאִיהוּ סְפוּר

דְּאוֹרֵייתָא, וְלֹא יִדְעֵי יִתִּיר, וְלֹא מִסְתַּכְּלֵי בְּמָה דְּאִיהוּ
 תַּחֲוֹת הַהוּא לְבוּשָׁא. אֵינּוֹן דִּידְעִין יִתִּיר, לָא מִסְתַּכְּלֵן
 בְּלְבוּשָׁא, אֶלָּא בְּגוּפָא, דְּאִיהוּ תַּחֲוֹת הַהוּא לְבוּשָׁא.
 חֲפִימִין עֲבִדֵי דְּמִלְכָּא עֲלָאָה, אֵינּוֹן דְּקִימּוּ בְּטוֹרָא
 דְּסִינֵי, לָא מִסְתַּכְּלֵי אֶלָּא בְּנִשְׁמָתָא, דְּאִיהֵי עֲקָרָא דְּכֻלָּא
 אוֹרֵייתָא מִמֶּשׁ. (וְלַעֲלָמָא) וְלִזְמַנָּא דְּאִתִּי, זְמִינִין לְאַסְתַּכְּלָא
 בְּנִשְׁמָתָא דְּנִשְׁמָתָא דְּאוֹרֵייתָא.

תָּא חֲזִי, הָכִי נָמִי לְעֵילָא, אִית לְבוּשָׁא, וְגוּפָא,
 וְנִשְׁמָתָא, וְנִשְׁמָתָא לְנִשְׁמָתָא. שְׁמִיא וְחִילֵיהוֹן.
 אֵלִין אֵינּוֹן לְבוּשָׁא. וְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל, דָּא גּוּפָא, דְּמִקְבְּלָא
 לְנִשְׁמָתָא, דְּאִיהֵי תַּפְאָרַת יִשְׂרָאֵל. וְעַל דָּא אִיהוּ גּוּפָא
 לְנִשְׁמָתָא. נִשְׁמָתָא דְּאִמְרֵן דָּא תַּפְאָרַת יִשְׂרָאֵל, דְּאִיהֵי
 אוֹרֵייתָא מִמֶּשׁ. וְנִשְׁמָתָא לְנִשְׁמָתָא, דָּא אִיהוּ עֲתִיקָא
 קְדִישָׁא. וְכֻלָּא אֶחִיד דָּא בְּדָא.

וְוִי לְאֵינּוֹן חֲיִיבָא, דְּאִמְרֵי דְּאוֹרֵייתָא לָאו אִיהֵי אֶלָּא
 סְפוּרָא בְּעֲלָמָא, וְאֵינּוֹן מִסְתַּכְּלֵי בְּלְבוּשָׁא דָּא וְלֹא
 יִתִּיר. זַכָּאִין אֵינּוֹן צְדִיקֵיִיא, דְּמִסְתַּכְּלֵי בְּאוֹרֵייתָא כְּדָקָא
 יָאוֹת. חֲמָרָא לָא יִתִּיב אֶלָּא בְּקִנְקֹן. כִּךְ אוֹרֵייתָא לָא
 יִתִּיב אֶלָּא בְּלְבוּשָׁא דָּא. וְעַל דָּא לָא בְּעֵי לְאַסְתַּכְּלָא,
 אֶלָּא בְּמָה דְּאִית תַּחֲוֹת לְבוּשָׁא. וְעַל דָּא כֹּל אֵינּוֹן מְלִין,
 וְכֹל אֵינּוֹן סְפוּרִין, לְבוּשִׁין אֵינּוֹן.

(במדבר ט) וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַפֶּסַח בְּמוֹעֲדוֹ מֵאֵי וַיַּעֲשׂוּ.
אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָא אֲתִמֵּר, כָּל מֵאֵן דְּאֲחֻזֵי עוֹבְדֵי
לְתַתָּא כַּדְקָא יָאוּת, כְּאִילוּ עֶבֶד לִיה לְעִילָא. דְּהָא
בְּגִינֵיה אֲתַעֵר הֵהוּא מְלָה, כְּבִיכּוּל, כְּאִילוּ הוּא עֶבֶד
לִיה, וְהָא אֲתִמֵּר.

(דף קנ"ב ע"ב)

רעיא מהימנא
פקודא למעבד פסח שני,
על אינון דלא
יכילו, או דאסתאבו
במסאבו אחרא. אי רזא
דפסח, רזא דמהימנותא
דישראל עאלין בה, שלטא
בניסן, וכדין איהו זמנא
לחדוה, איך יכלין אלין דלא
יכילו, או דאסתאבו,
למעבד בירחא הננינא,
דחא אעבר זמנא.

אלא פיון דפנסת ישראל
מתעטרא בעטרהא
בניסן, לא אתעדיאת
כתרהא ועטרהא מנה
תלתין יומין. וכל אינון ל'

(במדבר ט) אִישׁ אִישׁ כִּי יִהְיֶה
טָמֵא וְגו'. אִישׁ אִישׁ
תִּרִי זְמַנִּי, אֲמַאי, אֲלֵא אִישׁ
דְּהוּא אִישׁ, וַיִּתְחַזֵּי לְקַבְּלָא
נְשִׁמְתָא עֲלָאָה, וְהוּא פְּגִים
גְרַמִּיה. דְּלֵא שְׂרִיָּא עֲלוּי
שְׂכִינְתָא (ס"א שירותא) (ס"א נשמתא)
עֲלָאָה. מֵאֵי טַעְמָא. בְּגִין
דְּאִיהוּ גְרָיִם, וְהוּא מְסֵאב
לִיה לְגְרַמִּיה. וְעַל דָּא אִישׁ
אִישׁ. אִישׁ דִּיתְחַזֵּי לְמַהוּי
אִישׁ, וְהוּא מְסֵאב גְרַמִּיה,
דְּלֵא יִשְׂרִי עֲלוּי קְדוּשָׁה
דְּלְעִילָא.

(במדבר ט) או בדרך רחוקה, דא

אִיהוּ חַד מֵעֲשָׂרָה דְאִינוּן
 נְקוּדִים בְּאוֹרֵייתָא, וְכִלְהוּ
 אֲתֵיין לְאַחֲזָא מְלָה. מֵאִי
 בְּדַרְךָ רְחוּקָה. בְּגִין דְּבַר נִשְׁ
 דְאִיהוּ מְסֵאִיב גַּרְמִיָּה,
 מְסֵאִיבִין לִיה לְעֵילָא. כִּיּוּן
 דְּמְסֵאִיבִין לִיה לְעֵילָא, הָא
 אִיהוּ בְּדַרְךָ רְחוּקָה. מִתְּהוּא
 אֲתֵר וְאַרְחָא דְזֹרְעָא
 דִּישְׂרָאֵל אֲחִידֵן בֵּיה, הָא
 בְּדַרְךָ רְחוּקָה אֲחִיד,
 דְּאֲתֵרְחַק (נ"א מִלְמַקְרַב) לְמִקְרַב
 לְכוּן, וְלֹאֲתֵקְשָׂרָא בְּכוּן,
 כְּמָה דְאֲתוּן מִתְקִשְׂרִין.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וְהָא פְּתִיב
 כִּי יִהְיֶה טָמֵא לְנַפְשׁ
 אוּ בְּדַרְךָ רְחוּקָה, דְּאֲתַחֲזִי
 תֵרִין מְלִין. מִשְׁמַע דְּכְתִיב
 אוּ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּאֵן, עַד
 לָא מְסֵאִיבִין לִיה. כָּאֵן, בְּתֵר
 דְּמְסֵאִיבִין לִיה. וּמִשְׁמַע

אֲפִילוּ הָאֵי, אִו הָאֵי, לֹא
 יִשְׂרִי עֲלוֹי קְדוּשָׁה דְלְעִילָא,
 וְלֹא יַעֲבֹדוּן פִּסְחָא בְּזִמְנָא
 דִּישְׂרָאֵל עֶבְדִּין לֵיהּ.
 וְאִי תִימָא, הָא בִּירְחָא
 תְּנַיִנָא עֶבֶד אִי לֹא
 מִתְקַן גְּרַמְיָהּ. לֹא, אֶלָּא פִּיּוֹן
 דְּמִתְדַכֵּי וּמִתְקַן גְּרַמְיָהּ, הָא
 יִרְחָא תְּנַיִנָא לְמַעֲבַד
 פִּסְחָא. מְכָאן, כָּל בַּר נֶשׁ
 דְּמִדְכֵי גְרַמְיָהּ, מְדַכָּאן לֵיהּ.
 דְּאִי תִימָא דְבִדְרָגָא עֲלָאָה
 יִתִּיר קָאִים בִּירְחָא
 תְּנַיִנָא. לֹאֹ הֵכִי, דְּהָא
 יִשְׂרָאֵל זִרְעָא קְדִישָׁא
 דְּעֶבְדוּ פִּסְחָא בְּזִמְנִיהּ, נְטִלוּ
 לֵיהּ לְסִיְהָרָא וּלְשִׁמְשָׁא כְּחַד.
 וּמֵאֵן דְּנְטִיל יִסּוּדָא
 בְּקַדְמִיתָא, נְטִיל בְּנִינָא.
 מֵאִי יִסּוּדָא. לֹא תִימָא
 יִסּוּדָא עֲלָאָה דְּצְדִיקָא

יוֹמִין מִן יוֹמָא דְנִפְקוּ יִשְׂרָאֵל
 מִפִּסְחָא יִתְבָּא מִטְרוּנִיתָא
 בְּעִטְרָהָא, וְכֹל חִילָאָה
 בְּחִדּוֹת. מֵאֵן דְּבַעֵי לְמַחְמֵי
 לְמִטְרוּנִיתָא, יְכִיל לְמַחְמֵי.
 כְּרוּזָא כְּרִיו, כָּל מֵאֵן דְּלֹא
 יְכִיל לְמַחְמֵי מִטְרוּנִיתָא,
 יִיתִי וְיַחְמֵי עַד לֹא יִנְעֲלוֹן
 תְּרַעִיהּ. אִימְתִי כְּרוּזָא כְּרִיו.
 כְּאַרְבַּעָה עָשָׂר לִירְחָא
 תְּנַיִנָא, דְּהָא מִתְמָן עַד
 שְׁבַעָה יוֹמִין, תְּרַעִין פְּתִיחָן.
 מְכָאן וְלַהֲלָאָה יִנְעֲלוֹן תְּרַעִי.
 וְעַל דָּא פִּסְחָא יִשְׁנִי. (ע"ב) (פְּקוּדָא

דא לספור ספירת העומר צ"ו ע"א)

פְּקוּדָא דָּא, שְׁחִימְתַת הַפִּסְחָא
 בְּזִמְנֹו. וְאַבְתְּרִיהּ
 פִּסְחָא רֵאשׁוֹן וּפִסְחָא שְׁנִי
 לְאֶכּוּל אוֹתָן כְּמִשְׁפָּטָן.
 וְטִמְאִים לְהִיּוֹת גְּדַחִים
 לְפִסְחָא שְׁנִי, דְּאִיהוּ פְּקוּדָא
 תְּלִיתָאָה. תְּנַאִין וְאַמּוֹרָאִין,
 אִית בְּנֵי נָשָׂא כְּחוּלִין
 דְּטָהָרָה, מִסְטָרָא דְּמִיכָאל.
 וְכְחוּלִין דְּהַקְדֵּשׁ, כְּגוֹן בָּשָׂר